

შრომის უსაფრთხოება საქართველოში და ჰარმონიზაცია
ევროკავშირის სტანდარტებთან

ელენე უთმელიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის სკოლაში სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: შალვა პაპუაშვილი, სამართლის დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2019

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ხელმოწერა: ელენე უთმელიძე

თარიღი: 01.07.2019

აბსტრაქტი

საქართველოში ხშირია სამუშაო ადგილზე შრომის უსაფრთხოების პირობების დარღვევა, თუმცა მეორე საკითხია რამდენად არეგულირებს კანონმდებლობა შრომის უსაფრთხოების წესებს. რა ვალდებულებები აკისრია საწარმოს და რამდენად დამაკმაყოფილებელია არსებულ საწარმოებში უსაფრთხოების წესების დაცვა? დამსაქმებლის ვალდებულების შესრულება თავის მხრივ იმსპექტირებას საჭიროებს, რაც საზედამხედველო ორგანოების კომპეტენციაა. რა ფუნქციები და უფლებამოსილებები აქვს შრომის ინსპექციას? საქართველოს შრომის უსაფრთხოების კანონმდებლობა ჯერ კიდევ არ არის სრულყოფილი. საინტერესოა, როგორია მისი ევროკავშირის სტანდარტებთან დაახლოების გზები?

კვლევა მოიცავს საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული შრომის უსაფრთხოების ნორმებისა და საკვლევი თემის ირგვლივ არსებული პრაქტიკის მიმოხილვას. განხილულია საქართველოს შრომის კანონმდებლობის დაახლოების გზები ევროკავშირის სტანდარტებთან მიმართებით.

კვლევის მიზანია, აღნიშნული თემის ირგვლის არსებული მასალების მოძიება/თავმოყრა, გარკვეული წვლილის შეტანა საკითხის უკეთ გააზრებისათვის, შრომის უსაფრთხოების კუთხით არსებული რეალობის დადგენა და არსებული ნაკლის გამოსწორების გზების ძიება. ამასთანავე, საქართველოს შრომის უსაფრთხოების სტანდარტების ევროკავშირის სტანდარტებთან ჰარმონიზაციის განხილვა.

თემის მეთოდოლოგია დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობაზე, საერთაშორისო აქტების და არსებული პრაქტიკის მიმოხილვაზე. ნაშრომი მოიცავს სხვადასხვა სტატიების განხილვასა და სტატისტიკურ მონაცემების ანალიზს.

კვლევის შედეგების მიხედვით დგინდება, რომ მიუხედავად შრომის უსაფრთხოების კანონმდებლობის არსებობისა, ხარვეზები ჯერ კიდევ სახეზეა. აღნიშნული ხარვეზები კი თავის მხრივ იწვევს არაერთ უზუსტობას და სავალალო შედეგს. საქართველოს კანონმდებლობა ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოების გზაზე დგას.

ნაშრომი ერთნაირად ღირებულია ნებისმიერი დაინტერესებული პირისათვის, რომლებიც მიიღებენ/გაიდმავენ სამართლებრივ ცოდნას საკვლევი პრობლემის ირგვლივ, გაეცნობიან სავალდებულო შეზღუდვებსა და ვალდებულებებს, ასევე მათი შეუსრულებლობით გამოწვეულ სამომავლო მოსალოდნელ შედეგებს. მკითხველი მიიღებს ინფორმაციას, თუ როგორია არსებული პრაქტიკა საკვლევი თემის ირგვლივ, რაში გვაქვს ხარვეზი და როგორ შეიძლება არსებული ნაკლოვანებების გაუმჯობესება.

სამიეზო სიტყვები: შრომის უსაფრთხოება, ინსპექტირება, უსაფრთხო პირობები, ჰარმონიზაცია.

Abstract

In Georgia, there is often a violation of labor safety conditions in the workplace, but the second issue is how the legislation regulates labor safety rules. What are the obligations of the enterprise and how satisfying are the safety rules in the existing enterprises? Implementation of the obligations of the employer in turn requires inspection, which is the competence of supervisory bodies. What are the functions and powers of labor inspection? Georgia's labor safety legislation is not yet perfect. What is it about the ways of rapprochement with EU standards?

The survey comprises the review of the existing labor safety norms and practices of the study topic defined by the Georgian legislation. The ways of approximation of labor legislation with regard to EU standards are discussed.

The aim of the research is to find/collect existing materials around the topic, to make some contribution to better understand the issue. Determining the realities of labor security and seeking ways to correct the existing defect.

The topic methodology is based on the Georgian legislation, review of international acts and existing practice. The topic includes analysis of articles and analysis of statistical data. According to the survey results, despite the fact that the existence of labor safety legislation, the shortcomings are still present. These shortcomings lead to many inaccuracies and disastrous consequences. The legislation of Georgia is on the way to convergence with EU legislation.

The topic is equally valuable for any interested person who will receive legal knowledge around the problem, get acquainted with compulsory restrictions and obligations, and future expectations resulting from their failure. The reader will get information on what the current practice is about the topic of research, where we have the trick and how to improve the existing shortcomings.

Key words: labor safety, inspection, safe conditions, harmonization.